

četrtninka

Četrtninka je glasilo samoorganiziranih četrtnih in krajevnih skupnosti Maribora.

kontakt: info@imz-maribor.org | 040 743 350

Ljudje smo zakon!

Ko smo pred dobrima dvema letoma začeli z iniciativo mestni zbor, je bila naša prva postavka, da moramo spremeniti način odločanja v mestu. Da moramo vzpostaviti mehanizme ljudskega nadzora nad oblastniki, da se ne ponovijo žalostne zgodbe izpod Kanglerja. In pa da damo ljudem moč, da lahko ustvarijo, kar se jim zdi prav, dokler so v tem soglasni.

Oni tam zgoraj namreč vse preveč pogosto pozabijo, da zakone pišejo ljudje. Niso nam dani od neke višje sile, niti niso nespremenljivi. So pa seveda napisani v prid ljudem, ki o skupni blaginji odločajo. Pozitivisti bi rekli, da zato, ker na vrh pridejo le najboljši in da oni pač najbolje vedo, kaj neuke množice resnično potrebujejo. Realisti bi ocenili, da zaradi jeklenega zakona oligarhije, ki pravi, da je prva naloga oblastnika ostati na oblasti, naši vladarji pišejo zakone, ki bi jim to oblast omogočali. Kavarniški filozofi pa bi pripomnili, da kakec pač plava na vodi in da ni čudno, da oni tam gori najbolj skrbijo za svoje tazadnje, nas pa saj-veste-kdo gleda. Kakorkoli že, ti trije izmišljeni modreci so si složni v enem – oblast je stvar privilegiranih.

Jaz se s takšnim stanjem ne strinjam. Menim, da si morajo ljudje vzeti, izboriti oblast. Zlepa, če je to možno, zgrda, če nas v to prisilijo. Zavračam stanje, kjer o skupnem dobrem odloča le peščica. Vendar moramo, da bi se to spremenilo, spremeniti ne le zakone, ne le uvesti nove instrumente nadzora in odločanja. Moje mnenje je, da moramo spremeniti celoten način, kako sploh razmišljamo o oblasti. Moramo se zavedeti in zavedati, da je edina pravična oblast tista, pri kateri aktivno sodelujemo kot avtonomni posamezniki z lastnimi željami, ambicijami in idejami. Zakon je lahko pravičen le, če vsakdo od nas soglaša z njim. Podobno velja za politiko, za ekonomski sistem, za izobraževanje, kulturo in tako naprej. To soglasje je lahko implicitno, tiho. Možno pa je le skozi direktno demokracijo, skozi konsenzualnost.

Mislím, da skozi vse direktne akcije, vse delovne napore, skozi organizacijo in izvedbo zborov, skozi informiranje in izobraževanje gradimo prav to. Novo družbo osveščenih ljudi, ki ne potrebujejo voditeljev, ampak sopotnike. Družbo, kjer o skupnem odločamo skupaj, o zasebnem pa za-

seбно. Da ne bo nesporazumov – pišem v lastnem imenu, celo med pristaši IMZ se nekateri ne bi strinjali z mano, saj so bolj osredotočeni na kratko- in srednjeročne rešitve, kot pa na družbo bodočnosti. A nič ne de, saj vendarle stopamo po isti poti.

Jaz vendarle držim figo v žepu in se nadejam novega, boljšega sveta, ki ga bomo za zanamce mi vsi skupaj zgradili kamen po kamen, od spodaj navzgor. Kot se to pač počne. 🌱

Grizli

Poročilo o delu v samoorganiziranih četrtnih in krajevnih skupnostih

SČS Center in Ivan Cankar, 13. 5. 2015

Zbor Center – Ivan Cankar je bil posvečen prihajajoči delovni akciji čiščenja Piramide. Zbor se je za ta namen povezal z Vinogradniško zadrugo Piramida (VZP), ki je od občine prevzela v upravljanje vinograde na Piramidi. Na zboru, ki se ga je udeležil tudi predstavnik VZP, se je ugotovilo, da občina zanemarija svojo odgovornost do vzdrževanja svoje lastnine na Piramidi. Vinogradi so tako v zelo slabem stanju in potrebno bo nekaj let dela s strani VZP, preden bodo povrnjeni v normalno stanje. Kljub temu, da vinograde zdaj upravlja zadruga, je občina še vedno zavezana vzdrževati javne poti na Piramido, ki so v njihovi lasti. Ker tega občina ne počne, jih najedajo vremenski vplivi. Zboraši so zato sklenili, da se bo delovna akcija lotila prav teh poti in jih obnovila ter počistila, da bodo varne in prijetne za številne sprehajalce in obiskovalce, ki radi obiskujejo to znano mariborsko razgledno točko. Skupna akcija naj bi potekala v soboto, 23. 5. 2015, a je bila zaradi slabega vremena prestavljena na enega izmed prihodnjih vikendov. Ker želi SČS Center – Ivan Cankar na akcijo pritegniti čim več krajanov, bodo izvedli tudi plakatiranje območja v okolici Piramide.

SČS Tabor, 13. 5. 2015

Udeleženci taborskega zbora so dobro vedeli, da so sonce in vrt pripomogli ne le k spomladanski utrujenosti, temveč tudi k nizki udeležbi zborovanja, ne pa k majhnemu številu sklepov. Res, da je ena pozitivna akcija – tista v Betnavskem gozdu – uspešno končana, se delo nadaljuje. Ne le na ravni samoorganizirane četrti, temveč sploh na mestni ravni, kjer se udeleženci taborskega zbora pridružujejo zahtevi SČS Radvanje po ponovni vložitvi amandmaja o ureditvi participatornega proračuna. Udeleženci se zanimajo za delovanje Samoorganiziranega sveta za varstvo uporabnikov javnih dobrin in želijo prejemati poročila na svoje e-naslove. Za odločitev o tem, kateri akt omenjenega sveta naj

obvelja, se želijo držati stare modrosti "več glav več ve" in načina odločanja s konsenzom. Zato želijo o poročilih raznih delovnih skupin najprej razpravljati preko elektronske pošte, dokončne odločitve pa sprejemati na samem zboru.

SČS Nova vas, 14. 5. 2015

Na 45. zboru samoorganizirane četrtne skupnosti Nova vas so se vedno znova, ne glede na obravnavano temo, vračali k enakemu zaključku: potrebe in želje ljudi oblastnikov ne zanimajo, zato potrebujemo moč, da uresničitev le teh od njih izsilimo. Če je komu v javni sferi mar za ljudi, je to javno podjetje Snaga, so ugotavljali udeleženci zbora. V razpravi kaj narediti s spornim ekološkim otokom na Knafelčevi, ki je zmeraj poln, okrog kesonov pa ljudje odlagajo tudi monitorje, straniščne školjke in tepihe, so zaključili, da se je potrebno s Snago dogovoriti predvsem o tem, da se počisti tudi okolica kesonov, saj bo vsaj peščica ljudi, ki jih kupi smeti takoj zamamijo, da tudi sami tja kaj odvržejo, dvakrat premislila ali bi storila enako, če okoli kesonov ne bo nesnage. Delavci Snage bodo to naredili, so prepričani udeleženci, saj so to storili vedno, ko so jih k temu pozvali. Zbor v Novi vasi in njihova lokalna mestna četrt si prizadeva vzpostaviti obliko sodelovanja, ki bo po volji vseh in bo tudi prinašala rezultate.

V Novi vasi razmišljajo o skupni akciji mestne četrti, prebivalcev in gasilcev, v kateri bi reševali okoliška drevesa pred belo omele.

Iz sestanka, o katerem so poročali člani DS za sodelovanje, izhaja, da pripravljenost za sodelovanje obstaja. Kako bo sodelovanje potekalo, pa bo razvidno, ko bo skozi dogovorjene aktivnosti ugotovljeno, ali je MČ pri izvajanju postopkov bolj učinkovita kot udeleženci zbora v Novi vasi. Zbor so ponovno zaključili v razmišljanju o zelenosti okolice ter domov odšli z zanimivim predlogom v glavah, o skupni akciji mestne četrti, prebivalcev in gasilcev, v kateri bi reševali okoliška drevesa pred belo emelo.

SČS Koroška vrata, 14. 5. 2015

Vandalizem za zabavo? so se zgroženo spraševali udeleženci tokratnega zbora. Tokratna študentska prireditev Lampiončki ni bil prvi primer, ko so si nekateri v imenu zabave, sprostitve in brezskrbne mladosti dovolili uničevati skupno in privatno lastnino, s pivskimi odpadki in lastnimi izločki nastlati okolje ter do jutranjih ur kaliti nočni mir. Prebivalci Koroških vrat se sprašujejo, kdaj in kje je zatajila vzgoja. Do kod naj sega strpnost pasivno vpletenih?

V želji, da se to v bodoče ne ponovi, bodo poskusili vzpostaviti dialog z organizatorji tovrstnih dogodkov, predstavniki študentov, univerzo, občino. Prebivalci želijo slišati njihove poglede, razloge in načrte ter želijo biti slišani, saj so nehote del tega problema. V upanju, da jih podprejo tudi svetniki mestne četrti Koroška

vrata, bodo organizirali posvet z vpletenimi z namenom, da najdejo rešitev. Prepričani so, da primeri dobrih praks obstajajo in so odločeni, da jih tudi najdejo. V meglo pa je še vedno ovita morebitna rušitev in novogradnja doma MČ Koroška vrata. Tudi v tem primeru prebivalci pogrešajo neposredno komunikacijo predstavnikov MČ s prebivalci. Kot ugotavljajo, bi lahko bila marsikatera težava na lokalnem, občinskem ali državnem nivoju bistveno manjša in hitreje rešena, če bi bili vsi vpleteni pripravljeni sodelovati in se ne bati sprejemati konstruktivnih kritik in predlogov.

SČS Radvanje, 19. 5. 2015

Veliko »front« imajo odprtih udeleženci zborov SČS Radvanje in se jih tudi aktivno lotevajo. Premika se na južni obvoznici, kjer pričakujejo dogovor o potrditvi trase, ki jo podpirajo. Jasn je sicer, da se vsaj še dve leti ne bodo začela dela in priprave, vendar je pomembno, da se obvoznico vsaj dokončno umesti v prostor. Za akcijo urejanja ekoloških otokov so izdelani osnutki letakov in plakatov, udeleženci pa so se obvezali, da jih bodo tudi razdelili in polepili. Dogovorili so se, da bodo že pred začetkom akcije pomagali ozaveščati sokrajane o ločenem zbiranju odpadkov in poklicali brezplačno številko Snage. Ekofon, kot so ga poimenovali pri tem javnem podjetju, bo dobrodošel vsem prebivalcem Maribora. Številka je 080 72 97. Nov problem, ki se ga aktivno lotevajo, je umiritev prometa na Pohorski cesti. Zastavili so si, da želijo promenado in ne dirkališča. Predlogov in želja je veliko, na problem pa bodo opozorili na sestanku, ki ga ima DS za promet dogovorjenega na Uradu za komunalo, promet in prostor. Zbor se je dogovoril, da ob koncu vsakega zbora, pri točki razno, vsak udeleženec izpostavi svoje videnje dogajanja na zboru ali iznese svoj problem. Tokrat je bil na novo izpostavljen problem neupoštevanja odpiralnega časa lokalov v blokih, neočiščenih sprehajalnih poti pod Pohorjem po pravilu lesa in izginotje petih zabojnikov za ločeno zbiranje odpadkov pri blokih ob MČ. Morda bi bilo dobro tudi na ostalih zborih na tak način spodbuditi udeležence k aktivnemu razmišljanju.

SKS Pekre, 20. 5. 2015

Zbor v Pekrah je potekal v času krajevnega praznika in je bil kljub osrednji najavljeni temi, Participatornem proračunu, obarvan izrazito komunalno. Krajanji so tokrat največ časa namenili razpravi o razširitvi obstoječega omrežja zemeljskega plina. Mariborska plinarna sicer v letošnjem letu predvideva investiranje v razširitev omrežja na področju Peker, in sicer na predelu ulic Cotičeva, Vlade Žigerja in Jožeta Mlakerja, vendar kot kaže, utegne biti interes krajanov za nove priključke manjši od pričakovanega. Razlogi tičijo v pričakovani nezanesljivi dobavi in cenah zemeljskega plina, kot posledice nestabilnih politično gospodarskih razmer in visokih cenah novih priključkov. Po sicer nepreverjenih informacijah, bi naj, za priključek na obstoječe plinsko omrežje v oddaljenosti 15 metrov od glavnega voda, bilo potrebno plačati cca. 3.000 evrov, kar je po mnenju krajanov nerazumno visok znesek, ob katerem postajajo vedno bolj upravičena vlaganja v druge alternativne oblike ogrevanja, kot so toplotne črpalke ipd.. Krajane je v pogledu vprašanj s področja komunale še posebej zanimal datum sestanka s pristojnimi na temo dokončanja izgradnje kanalizacije ob Lackovi cesti. Zahtevo krajanov po sestanku je obravnaval svet KS in zadolžil tajnika KS Pekre za organizacijo sestanka v najkrajšem možnem času. Člani DS za komunalno pa so za enega od naslednjih zborov napovedali predstavitev stanja vodovodnega omrežja za področje KS Pekre. V drugi polovici zbora je Matic Primc predstavil izhodišča in idejne zasnove predloga participatornega proračuna, kot je bil predviden za vključitev v proračun MOM. Krajanji so v razpravi z gostom osvetlili prednosti in slabosti predloga in vidik participatorne demokracije nasploh. Z obravnavano osrednjo temo se lahko krajanji, ki se niso uspeli udeležiti tokratnega zbora, sami seznanijo na spletni strani www.odlocajomestu.si.

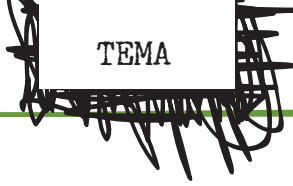
SČS Pobrežje, 20. 5. 2015

Udeleženci zbora SČS Pobrežje so se tokrat odločili, da bodo zbor zaradi lepega vremena izvedli pred stavbo MČ. Poleg rednega poročanja DS za promet, ki je tokrat dobila nalogo, da

preveri, ali na priključku z nadvoza, ki pelje navzdol proti hitri cesti, morda manjka prometni znak, ki bi vozila, ki pripeljejo z nadvoza opozarjal, da morajo zmanjšati hitrost, so udeleženci tokrat razpravljali predvsem o odnosu prebivalcev in občine do urejanja in vzdrževanja okolja ter o problematiki nevzdrževanih privatnih zemljišč. Udeleženec zbora, ki je na povabilo Radia Maribor v tem tednu podal izjavo o uspešno izvedeni čistilni akciji Stražuna, je spodbudil razpravo o možnem ohranjanju in vzdrževanju tega pomembnega dela mestne četrti. Med razpravo je bilo povedano, da je Stražun gozd, ki ima status naravnega spomenika in je s svojimi 210 ha le malo manjši od Centralnega parka, ki je ponos New Yorka. MOM bi se lahko potemtakem, tako glede vzdrževanja, kakor tudi glede oblikovnih in vsebinskih posegov v gozd, zgledovala po tem primeru. Vendar tukaj naletimo na težavo, saj so deli gozda v privatni lasti in večini lastnikov očitno ni mar, da gozd v nekaterih delih propada in da občasno služi tudi kot odlagališče odpadkov, občina pa verjetno nima ne denarja ne želje, da bi gozd odkupila. Stražun tako rešujejo le pridne roke civilnih iniciativ in društev. Privatno lastništvo zemljišč se je izkazalo za problematično tudi na drugem koncu mestne četrti, kjer so bile pred leti njive in vrtovi, ki se nahajajo med Osojnikovo in Šolsko ulico, prodane zasebniku za izgradnjo osmih večstanovanjskih stavb. Ker zasebniku prodaja ni uspela, je zemljišče sedaj v stečajni masi, postavljena pa le ena večstanovanjska stavba. Ob njej je sicer še ogromna nezaščiten gradbena jama, ki predstavlja veliko nevarnost za okoliške sprehajalce, povsem podivjalo pa je tudi rastje. Udeleženci so poleg zgroženosti nad trenutnim stanjem razmišljali o tem, da bi bila to v prihodnosti lahko dobra lokacija za zelenjavno tržnico, ki je v tej četrti nimajo.

SČS Studenci, 21. 5. 2015

Jaro kačo okrog podaljška Ceste proletarskih brigad bodo na Studencih končno začeli reševati skupaj. Na zadnjem sestanku sveta MČ Studenci in članov delovne skupine, ki se v SČS Studenci trudi, da se podaljšek končno zgradi, so dosegli dogovor, da do odločevalcev vnaprej nastopajo skupaj. Sprejeli so predlagane sklepe delovne

skupine, ki jih bodo z MČ poslali Mestni občini Maribor. V njih zahtevajo, da občina takoj nameni delež že izločenih sredstev za odkup zemljišč in da nastopi kot pobudnica projekta ter z Direkcijo za ceste RS sklene sofinančerski sporazum. Preuči naj tudi možnost, da k financiranju pristopi tudi bližnji trgovski center, ki bo prav tako imel koristi od izgradnje prepotrebne podaljška. S problemom bodo seznanili tudi vse člane mestnega sveta in mariborske poslance, o postopkih pa se bodo medsebojno obveščali. Skupaj se bodo lotili tudi problema Ecolaba, ki s svojo dejavnostjo vzbuja nelagodje in strah bližnjih stanovalcev. Zato bo tudi v zvezi s tem na občino poslana zahteva po aktivnejšem reševanju predvsem prevoza nevarnih snovi s cisternami v stanovanjski soseski. Glede dejavnosti podjetja in dostave nevarnih snovi v cisternah, ki polne parkirajo po ulicah in pločnikih, bodo naslovili vprašanja na Medob-

činski urad za okolje, ko bodo zbrali dovolj dokazov, pa nameravajo na kršitve opozoriti tudi okoljsko inšpekcijo in policijo.

SČS Magdalena, 21. 5. 2015

Napovedana delovna akcija oživitve zapuščenega gradbišča MTB je na četrtkov zbor v Magdaleni privabila številne okoliške prebivalce. Prisotni so se strinjali, da delovno akcijo prestavijo za dober mesec. Na prihodnjem zboru želijo narediti širok nabor idej za ureditev zemljišča, prav tako pa bodo kot gosta povabili predstavnika organizacije, ki je podoben primer revitalizacije degradiranega območja izvedla v središču Ljubljane. Udeleženci verjamejo, da lahko s tovrstno akcijo bistveno izboljšajo kvaliteto bivanja v svoji četrti. Na prihodnji zbor vabijo vse, ki bi želili pri tem sodelovati, zlasti prebivalce okoliških blokov, ki si v svoji neposredni bližini zaslužijo zeleno oazo, namesto ograjenega smetišča. 🌱

TEMA

PATOLOGIJA OBLASTNIKOV

Kako postaneš iz protestnika, tako rekoč čez noč, oblastnik?

To vprašanje si postavljam vedno, ko vidim, kako malo časa je potrebno, da včerajšnji goreči nasprotniki vsakršne oblasti ob prvi priložnosti prevzamejo oblastniško obnašanje in s tem zaveranost v lastno moč in modrost odločanja. V svoj in edini prav!

Prav eksemplarični primer tega je bila razprava o proračunu za leto 2015 v Mestnem svetu mestne občine Maribor.

V tem zapisu ne bom govoril o lokalni samoupravi in zakonodaji, ki jo takšno, torej farsično, ta zakonodaja omogoča, ampak o petinštrideset članskem mestno svetniškem teatru. V njem so vloge tako kot v teatru določene vnaprej in to z nekim papirjem, ki mu oblastniki pravijo koalicijska pogodba. V teatru pa pravijo temu scenarij.

⋮ Kakšen pravni akt je ta papir, ta scenarij, ki
 ⋮ odloča tako rekoč o življenju in smrti v Mestni
 ⋮ občini Maribor? Naj mi nekdo, morda iz
 ⋮ mariborskega Inštituta za lokalno samoupravo,
 ⋮ odgovori na to vprašanje. Če sploh lahko?
 ⋮ Torej okrog izvoljenega, v mariborskem prime-
 ⋮ ru, vstajniškega župana (vstajniškega je potreb-
 ⋮ no razumeti pod narekovajem), se zbere nekaj
 ⋮ inte- resnih skupin, kot so: lista Andreja Fištrav-
 ⋮ ca, pa gasilska lista, interesni par Valter in Jelka
 ⋮ pod zastavo Desusa in lista Novo Slovencev.
 ⋮ Skupaj sedejo za mizo, na katero položijo vsak
 ⋮ svoje interese. Na mizo položeni interesi seveda
 ⋮ niso več interesi volivcev, ki so jim dali mandat,
 ⋮ da jih zastopajo. Ne, na mizi so sedaj njihovi
 ⋮ osebni interesi, interesi njihovega omrežja, tako
 ⋮ rekoč interesi nekih interesnih sekt, kot na
 ⋮ primer lista Andreja Fištravca, katere osnovno
 ⋮ vodilo je verovanje v modrost in nezmotljivost
 ⋮ njihovega božanstva.

Po večmesečnih kupčkanjih in razdelitvi interesnih področij jim uspe. Slavnostno podpišejo ta, pod narekovajem, »temeljni« akt lokalne samouprave, ki se mu reče koalicijska pogodba.

Ker je s tem vse dogovorjeno, čas pa priganja, ni več zadržkov za sprejem proračuna. Potrebno je kar se da skrajšati razpravo o njegovem predlogu, saj tisti, ki jih pri koalicijski delitvi plena ni zraven, tako ali tako nimajo ničesar pametnega za dodati. So tako ali tako ne najbolj pametni, predvsem pa so zgolj nepotrebni in moteči.

Ti, ne bodi jih treba, kljub temu pripravijo skoraj osemdeset amandmajev ali dopolnitev k predlogu proračuna oblastnikov. Ampak vladajoči, oziroma drugače povedano njihova koalicijska zaveza o delitvi pogače, so premočni številčno in po, pod narekovajem, »pameti«, zato njihov proračun ostane tako rekoč nedotaknjen.

Odbit ali zavržen je tudi predlog civilne pobude Odločaj o mestu o projektu participatornega proračuna, v vrednosti borih 20.000 evrov ob proračunu težkem skoraj 100 milijonov, in to kljub temu, da je tak način neposrednega odločanja občanov v predvolilnem času dobil vsestransko podporo. Blagoslov mu je dal takrat celo sedanji prvi oblastnik v mestu.

In zakaj navajam ravno ta mariborski primer odločanja o tako pomembnem dokumentu, kot je proračun? Zato, da lahko na njem resnično vidimo patologijo oblastnikov, ki v trenutku, ko se prelevijo iz protestnikov v oblast, pozabijo na tisto, kar so kot protestniki govorili in za kar so se v svoji borbi proti oblastnikom zavzemali. 🌱

Rajko Kotnik

ČETRNI in KRAJEVNI ZBORI v Maju

SČS Tabor	sreda, 27. 5. ob 18.00	MČ Tabor, Metelkova 63
SČS SČS Center in Ivan Cankar	sreda, 27. 5. ob 18.00	Zveza prijateljev mladine, Razlagova 16
SKS Kamnica	sreda, 27. 5. ob 18.00	KS Kamnica, Vrbanska 97
SČS Nova vas	četrtek, 28. 5. ob 18.00	MČ Nova vas, Radvanjska c. 65
SČS Radvanje	torek, 2 6. ob 19.00	MČ Radvanje, Lackova c. 43
SKS Pekre	sreda, 3. 6. ob 19. 00	Dom kulture Pekre, Bezjakova 4
SČS Pobrežje	sreda, 3. 6. ob 18.00	MČ Pobrežje, Kosovelova 11
SČS Magdalena	četrtek, 4. 6. ob 18.00	MISC INFOPEKA, Ob železnici 16
SČS Studenci	četrtek, 4. 6. ob 18.00	MČ Studenci, Erjavčeva 4
SČS Koroška vrata	četrtek, 11. 6. ob 18.00	MČ Koroška vrata, Vrbanska 10

Zbori ta teden: SČS Tabor: sreda, 27. 5. ob 18.00; SČS Center in Ivan Cankar: sreda, 27. 5. 2015 ob 18.00; SKS Kamnica: sreda, 27. 5. ob 18.00; SČS Nova vas: četrtek, 28. 5. ob 18.00.